

Утвърдил: .....

Декан

Дата .....

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: *..Славянски филологии.....*

Специалност: *(код и наименование)*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Българска филология

Магистърска програма: *(код и наименование)*

С	Л	Б	З	0					
---	---	---	---	---	--	--	--	--	--

Компютърна лингвистика. Интернет технологии в хуманитаристиката
(задочна форма на обучение)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

--	--	--	--

Форми на дигитално писане и дигитално четене. Дигитална литература
/ (код и наименование)

Преподавател:

проф. д-р Ренета Божанкова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	20
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	30
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	40

Обща извънаудиторна заетост		70
ОБЩА ЗАЕТОСТ		90
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		2
ОБЩО ЕКСТ		3

№	Формиране на оценката по дисциплината¹	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати) –	
2.	Участие в тематични дискусии в занятията	30%
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	10%
9.	Курсови работи/презентации	30%
10.		
11.		
12.	Изпит/Защита на курсова работа	30%
Анотация на учебната дисциплина:		
<p>Лекционният курс е разположен в 20 лекционни часа и представя теми, свързани с развитието на културата в дигитална среда и по-специално на ролята, развитието, типологията, бъдещето на дигиталния текст. Курсът цели да добави нови ракурси към подготовката на магистрите, завършващи програмата в област на знанието 2.1 Филология. Българска филология. Натрупаната през последните няколко десетилетия научна информация в областта на интернет изследванията, киберкултурата, електронната/ дигиталната литература се проучва паралелно с наблюдение и анализ на нововъзникващи образци и форми на «дигиталното писане» и «дигиталното четене».</p>		

Предварителни изисквания:
Получени в бакалавърската степен знания за историята на езика, литературата, културата. Познаване на съвременните културни процеси, обща подготвеност по

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

проблематиката на дигиталната комуникация.

Очаквани резултати:

Очаквани резултати:

- умения за придобиване на нови знания в областта на хуманитаристиката с използването на съвременни информационни технологии;
- знания за хронологията в развитието и актуалното състояние на дигиталната литература и култура.

Учебно съдържание

Лекционен курс

Тема N	Наименование на темата	Хора-риум
1.	Дигитална литература и култура. Терминология. Периодизация. Дигитална хуманитаристика и литературни изследвания. Уеб-ресурси. Процедури на селекция, проучване и анализ.	2 ч.
2.	Дигитална памет. Онлайн естетизация на миналото. Дигитални музеи и библиотеки. Уеб архиви.	2 ч.
3.	Новата синтетичност на изкуствата. Основни етапи и характеристики на присъствието на литературния текст в Интернет. Жанрове на цифровата литература.	2 ч.
4.	Хипертекст. История. Терминология. Хипертекстът и хипермедията като жанрови квалификатори. Хипертекстови наративи онлайн.	2 ч.
5.	Синтетични форми на творчество. Визуална поезия, мултимедийна поезия. Киберпоезия.	2 ч.
6.	Дигитално писане. Специфика на авторския статут в киберкултурата. Дигитално разказване (digital storytelling)	1 ч.
7.	Авторство и анонимност в Мрежата. Дневници онлайн. Блогове. Кибер-фолклор / Нетлор.	1 ч.
8.	Онлайн аудитории. Литературните процеси и дигиталната култура. Специфика на дигиталното четене. Пишещият читател (wreader).	2 ч.
9.	Литература и социални медии. Платформи за «социално четене».	2 ч.
10.	Българската литература и култура в дигитален контекст. Миграция и интернет комуникация.	2 ч.
11.	Многоязычието на дигиталната литература. Въпроси на превода и преводимостта.	2 ч.

	Глобално, регионално, национално в дигиталната култура.	
12.	Дигитално публикуване. Създаване и съхраняване на електронно съдържание в областта на хуманитарните науки.	2 ч.

Конспект за изпит

Въпрос	Наименование на темата
1.	Дигитална хуманитаристика и литературни изследвания.
2.	Интернет комуникацията и глобализацията на културните процеси. Глобално, регионално, национално в интернет-културата.
3.	История на киберкултурата. Киберкултурата като специфичен научен обект.
4.	Дигитална памет. Културно наследство в интернет. Уеб архиви.
5.	Възникване на електронната литература. Традиционни и нови творчески практики онлайн. Особенности на дигиталното писане.
6.	Жанрови формати на дигиталната литература.
7.	Хипертекстова книжна и електронна литература. Дигитално разказване.
8.	Синтетични форми на творчество. Визуална поезия, мултимедийна поезия. Киберпоезия.
9.	Нови жанрове. Блог и литературно творчество. Киберфолклор / Нетлор.
10.	Дигитално писане, дигитално авторство. Специфика на авторския статут в киберкултурата.
11.	Дигитално четене. Особенности, развитие, платформи.
12.	Многоезичието на дигиталната литература. Въпроси на превода и преводимостта на текста.

Библиография

- Божанкова, Р. Дигиталната хуманитаристика и знанието за литературата. С., 2018.
- Божанкова, Р. Хоризонти на дигиталната литература. С., 2013.
- Кьосев, Ал. Караниците около четенето. София: Сиела, 2013.

- Лиотар, Ж.-Ф. Постмодерни поуки. С., 2002.
  - Мавродиева, И. *Виртуална реторика: от дневниците до социалните мрежи*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2010.
  - Мавродиева, И. Медийна екология и дигитална медийна грамотност. - *Проблеми на постмодерността*, 9.1 (2019): 112-131.
  - Стоун, А.Р. Войната между желанието и техниката в края на механичната епоха. С., 2001.
  - Фукуяма, Фр. Нашето постчовешко бъдеще. С., 2002.
  - Хабермас, Ю. Бъдещето на човешката природа. С., 2004.
  - Хейлз, Н.К. *Как ние се превърнахме в постчовеци, Виртуалните тела в кибернетиката*. София: СемаРШ, 2005.
  - Цветкова, Милена. Информационна култура: Името на четенето. София: Gaberoff, 2001.
  - Четенето в епохата на медии, компютри и Интернет. С., 2003
-
- Berkman, Natalie. *Digital Oulipo: Programming Potential Literature*, 2017.
  - Castells, M. *The Internet Galaxy*. 2004.
  - Potts, John, ed. *The Future of Writing*. Palgrave Macmillan, 2014.
  - Edrei, Shawn. *The New Fiction Technologies: Interactivity, Agency and Digital Narratology*. McFarland, 2021.
  - Frasca, Gonzalo "Simulation versus Narrative: Introduction to Ludology" www.ludology.org/articles/VGT_final.pdf
  - Moulthrop, Stuart. "Hypertext Fiction Ever After." *Electronic Literature as Digital Humanities* (2021): 151.
  - O'Sullivan, James. "Text Is Dead, Long Live Text!." *The Future of Text*. The Liquid Information Company, 2020. (<https://futuretextpublishing.com/>)
  - Pisarski, Mariusz. "Digital postmodernism: From hypertexts to twitterature and bots." *WORLD LITERATURE STUDIES* 9, no. 3 (2017): 41-53.
  - Posner, M. Digital Humanities. – Kackman, Michael, and Mary Celeste Kearney, eds. *The Craft of Criticism: Critical Media Studies in Practice*. Routledge, 2018.
  - Prefiguring Cyberculture. An Intellectual History. Ed. Darren Tofts, Annemarie Jonson, Alessio Cavallaro. The MIT Press. 2002.
  - Shapiro, A. L. *The Control revolution*. N.Y., 1999.
  - Gold, Matthew K. *Debates in the Digital Humanities*. (Minneapolis: University of Minnesota Press, 2011)
  - Rajakannan, Ramya, and S. Rukmini. "Reading Paradigms of Digital Narratives: Reception of Hypertext Fictions and Its Implications." *Journal of Narrative and Language Studies* 9.18 (2021): 357-380
  - Reborá, Simone, et al. "Digital humanities and digital social reading." *Digital Scholarship in the Humanities* 36.Supplement_2 (2021): ii230-ii250.
  - Ryan, Marie-Laure, Lori Emerson, and Benjamin J. Robertson, eds. *The Johns Hopkins Guide to Digital Media*. JHU Press, 2014.

Други източници

Електронен курс по учебната дисциплина в средата за електронно обучение на Софийския университет.

Февруари 2022 г.

**Съставил:
проф. д-р Ренета Божанкова**